ASOCIAȚIA GENERALĂ A INGINERILOR DIN ROMÂNIA

UNIVERS INGINERESC

BILUNAR DE OPINIE ȘI INFORMARE Director fondator: Mihai Mihăiță Anul XXXIV Nr. 22 (788) 16 – 30 noiembrie 2023

„Oamenii au făcut bunele purtări pentru ca bunele purtări să-i facă... oameni.“ (Lord Byron)

Prognoza de la cumpăna anilor, între posibil și probabil

Clarificări esențiale privind evoluția economiei noastre naționale în actuala perioadă oferă Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP); astfel, factorii decidenți de la toate nivelurile și din toate domeniile dispun de un veritabil ghid întocmit – așa cum s-a demonstrat și până acum – pe baze științifice, în demersurile fiecăruia și ale tuturor îndreptate spre o cât mai bună pregătire a activității din anul viitor.

Primul aspect vizează concluzia potrivit căreia prognoza de toamnă trebuie să fie diferită de cea din vară în sensul diminuării creșterii economice de la 2,8% la numai 2%. Această predicție este bazată pe comprimarea mai amplă a activității economice față de cea prognozată anterior. Noua situație este determinată, în principal, de sectorul industrial, care nu a reușit să-și diminueze amplitudinea descreșterilor, cât și de rezultatele neașteptat de slabe din agricultură, determinate mai ales de factorii meteorologici. În aceste circumstanțe, dinamica valorii adăugate brute din industrie este estimată în scădere la -3,1%, față de -0,2% în scenariul de vară, iar pentru agricultură, revizuirea este una și mai semnificativă, adică o creștere moderată de 1,8%, comparativ cu 10,6%, în prognoza de vară.

Jurnal de bord

La o privire mai atentă, constatăm că avem de-a face, totuși, cu evoluții contradictorii. Pe partea ofertei, avansul economiei în anul curent va fi susținut consistent de construcții și servicii, a căror valoare adăugată brută se va majora cu 7,8% și, respectiv, cu 3,1%. Evoluția construcțiilor în perioada ianuarie – august 2023 indică un spor important de 13,2%, ceea ce a determinat o dinamică peste așteptări la scara întregului an.

În ceea ce privește cererea, analiza pe componente evidențiază aportul consistent la creșterea PIB al investițiilor brute. În consonanță cu aceste rezultate, s-a înregistrat și o creștere importantă a procesului de formare brută de capital fix.

Din păcate, revizuirile cu semn contrar privesc, în special, consumul populației cu o descreștere de aproape un punct procentual, ca efect al diminuării achiziției de bunuri și servicii prin schimbarea de comportament a populației, care a devenit mai prudentă în condițiile majorării creditelor de consum simultan cu accentuarea tendințelor de economisire.

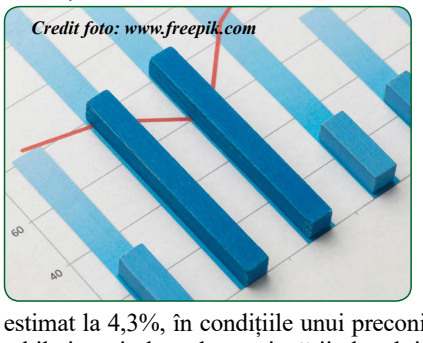
Credit foto: www.freepik.com

Contribuția exportului net la creșterea PIB se estimează a fi de 0,6 puncte procentuale, ca urmare a contracției mai ample în cazul importului de bunuri și servicii, respectiv cu 4,2 puncte procentuale față de prognoza anterioară. Pe termen mediu, ritmul anual de creștere a PIB este estimat la 4,3%, în condițiile unui preconizat climat economic favorabil și, mai ales, ale continuării absorbției fondurilor europene. La rândul lui, procesul inflaționist se va atenua pe toată perioada de prognoză, excepție făcând primul trimestru din 2024, când se vor resimți temporar efectele recentelor măsuri de ordin financiar-bugetar. Conform traiectoriei enunțate, este de așteptat ca inflația să se încadreze începând cu anul 2025 în marjele stabilite de BNR. Totodată, deficitul de cont curent pe termen mediu va determina un proces de corecție într-un ritm mai lent, comparativ cu situația din anul curent influențată de o absorbție în creștere a fondurilor europene și de amplificarea soldului excedentar al serviciilor. Să mai reținem că rata șomajului va continua să-și micșoreze contracția, aceasta fiind estimată la 4,4%, la orizontul de prognoză, în timp ce câștigurile salariale medii brute se vor majora cu peste 9%, ca urmare a măsurilor aplicate încă din anul curent și a celor care vor intra în vigoare la 1 ianuarie 2024.

Toate aceste anticipări ajută factorii decizionali să elaboreze mai realist planurile pentru anul viitor. În special lumea afacerilor dispune, astfel, și de o serie de elemente esențiale ale raportului dintre micro și macroeconomie. Cu alte cuvinte – și pentru perioada actuală – este valabilă formula care s-a încetățenit în viața noastră economico-socială, și anume că **viitorul începe azi**. **(T.B.)** ■

A fost adoptat proiectul de lege privind brevetul european

Executivul a adoptat proiectul de lege pentru ratificarea Acordului privind Curtea unică în materie de brevete, deschis spre semnare și semnat de România la Bruxelles, la 19 februarie 2013, demers important îndeosebi pentru mediul de afaceri. „Astfel, România participă la un sistem de brevete care implică o reducere semnificativă a taxelor de brevetare la nivel european și asigură protecția drepturilor rezultate din brevet în cadrul noului sistem jurisdicțional“, se menționează într-un comunicat al Guvernului.

Credit foto: www.freepik.com

Avantajele pentru mediul de afaceri sunt următoarele: ▪ este eliberat un brevet european cu efect unitar, care va acoperi teritoriul tuturor statelor membre (nu mai e necesar să se solicite protecție pentru fiecare stat membru în parte, separat); ▪ când se încalcă un brevet european pe teritoriul mai multor state membre, acțiunea se depune la una dintre diviziile curții unice în materie de brevete (nu se mai depune acțiune în fiecare stat membru separat).

Potrivit reprezentanților Executivului, sunt importante beneficii economice pentru România: promovarea inovației naționale (în special de către întreprinderile mici și mijlocii, institutele de cercetare și universitățile românești), o protecție sporită prin brevetul european pentru investitorii români, condiții pentru dezvoltarea cadrului inovării în România, facilitarea comerțului.

Conform celor mai recente date statistice, în anul 2021, pe teritoriul României erau în vigoare 25 346 de brevete europene. Instituțiile responsabile pentru monitorizarea implementării acordului sunt Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și Ministerul Justiției, care asigură și contribuțiile financiare din partea României. Contribuția fiecărui stat se calculează în funcție de numărul de brevete europene care produc efecte pe teritoriul respectivului stat, precum și de numărul de cauze privind aceste brevete în cei trei ani care preced intrarea în vigoare a acordului.

Acordul instituie un nou sistem jurisdicțional specializat – o *Curte unică în materia brevetelor europene*, comună tuturor statelor contractante, alcătuită dintr-un Tribunal de Primă Instanță, o Curte de apel și o grefă comună. ■

7500 de întreprinderi cu activitate în cercetare-dezvoltare și inovare vor fi finanțate cu peste 3 miliarde de lei, prin PNCDI 2022 – 2027

Guvernul a aprobat memorandumul cu tema *„Încadrarea schemei de ajutor de stat privind finanțarea activităților de cercetare, dezvoltare și inovare cu caracter economic, din cadrul Planului Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare (PNCDI) 2022 – 2027 al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID), în politicile economico-bugetare și financiare ale statului român*“. Potrivit unui comunicat al MCID, prin acest memorandum este aprobată schema de ajutor de stat care susține sprijinirea cercetării-dezvoltării și inovării, dezvoltarea integrată și utilizarea eficientă a bazei materiale publice pentru cercetare, prin finanțări de 3,1 miliarde lei pentru întreprinderile care au în obiectul de activitate cercetarea și dezvoltarea.

„Această schemă de ajutor de stat contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în Programul de guvernare și în documentele programatice. Pentru domeniul Cercetare Fundamentală – Cercetare Dezvoltare, am obținut o creștere de peste 60% a alocării bugetare pentru anul 2023, față de anul 2022. Acum, investim peste 3 miliarde de lei pentru a stimula cercetarea-dezvoltarea și inovarea, fonduri de care vor beneficia 7500 de întreprinderi“, a declarat ministrul de resort, Bogdan Ivan.

Bugetul estimat al schemei este compus din fonduri alocate de la bugetul de stat Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID). Prin bugetul total estimat se vor sprijini atât activități cu caracter

(Continuare în pag. 2)

Dolj – Vâlcea. O reîntâlnire între colegi și prieteni, sub imperativul „Să ne reinventăm!“ (pag. 2)

Al XXVII-lea Congres Mondial de Drumuri (pag. 3)

Stimularea competențelor și talentelor la nivelul Uniunii Europene (pag. 6)

Eveniment editorial sub auspicii academice „La hotarul dintre milenii. Mineritul încotro?“, de Nicolae Bud (pag. 7)

Dolj – Vâlcea. O reîntâlnire între colegi și prieteni, sub imperativul „Să ne reinventăm!“

A trecut ceva vreme de când am convenit cu colegii din Sucursala AGIR Vâlcea să ne întâlnim în data de 14 noiembrie pentru un... schimb de bune practici.

Vremea din ziua deplasării a ținut cu mine. Rece, dar cu un soare care mă îndemna să călătoresc.

De la Craiova la Râmnicu Vâlcea se poate merge prin Balș, mai bine spus pe atrăgătorul Drum Expres DEx 12, sau prin Bălcești, adică pe vechiul drum care leagă Craiova de Nordul Olteniei, cu bine cunoscutele Mănăstiri de la Polovragi, de la Horezu și alte multe vestigii de cultură.

Timpul necesar pentru parcurgerea distanței de aproape 100 de km este același, pe oricare dintre cele două variante.

Am preferat să merg prin Bălcești ca să-mi amintesc de o altă călătorie, din primăvara anului 2013, când l-am căutat și „l-am găsit“, la Bulzești, pe Marin Sorescu. (https://gheorghe.manolea.ro/?s=in+cautarea+lui+Marin+Sorescu).

Am preferat să merg prin Bălcești ca să rememorez Colocviul AGIR Dolj 2019, dedicat lui Petrache Poenaru, născut foarte aproape, la Benești (https://www.agir.ro/univers-ingineresc/numar-10-2019/petrache-poenaru-tema-colocviului-agir-dolj-2019_6435.html).

Am preferat să merg prin Bălcești, să trec prin apropierea comunei Mădulari, unde s-a născut Amilcar Săndulescu, cel care, orfan de război, elev de excepție la Liceul Militar „Dimitrie Sturdza“ din Craiova, a fost desemnat să aleagă, la data de 14 mai 1923, unul dintre cele 10 sicrie, depuse la Biserica „Buna Vestire“ din Mărășești. S-a oprit în dreptul unuia și a spus: „Acesta este tatăl meu. Doamne, Dumnezeul meu, ai în pază pe toți eroii neamului, și pe tatăl meu (...). O poveste tragică (https://gheorghe.manolea.ro/?s=Amilcar) pe care locuitorii din Mădulari o țin minte și azi (am fost acolo în luna septembrie), iar cei din neamul Săndulescu o repovestesc cu emoție.

Iată-mă aproape de Râmnicu Vâlcea. La Sucursala Vâlcea am mai fost. Am fost în vremea în care Președintele era dr. ing. Constantin Pârâianu, un om de ispravă, care a preluat ștafeta de la alt om de ispravă, ing. Toma Florica. Și dacă o să deschideți link-ul https://www.agir.ro/univers-ingineresc/numar-18-2003/puls-agir_394.html, o s-o regăsiți pe doamna Alexandrina Sîrbu, actuala Președintă a Sucursalei AGIR Vâlcea, acum profesoară la Universitatea „Constantin Brâncoveanu“ din Râmnicu Vâlcea, alături de Gheorghe-Constantin Rizoiu, vicepreședinte, director la Camera de Comerț și Industrie Vâlcea, pentru mine cunoștințe vechi.

Discuția s-a animat repede, iar timpul... a zburat!

Încă de la început, vicepreședintele Gheorghe-Constantin Rizoiu a folosit sintagma „să ne reinventăm“, care a fost mereu prezentă în discuția noastră.

Am discutat despre posibile activități comune AGIR Dolj – AGIR Vâlcea, pe care să le includem în Planul de activitate pentru 2024.

Am discutat despre barajele care brăzdează județul, despre „barajele în filatelie“, o expoziție organizată cu ceva ani în urmă la Rm. Vâlcea, cu participarea Sucursalei AGIR Vâlcea.

Am discutat despre modul în care putem să creștem numărul de membri ai AGIR, inclusiv prin reinventarea noastră, conducători ai Sucursalelor, prin reinventarea Asociației. Am trecut în revistă instituțiile în care lucrează ingineri de excepție: Hidroelectrica, Institutul de Cercetări Izotopice ICSI, Inspectoratul Școlar, Liceele tehnologice, Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultură Vâlcea.

Conferința Internațională de Hidraulică și Pneumatică HERVEX, organizată de aproape 30 de ani la Râmnicu Vâlcea, a fost un subiect „de presă“, posibil de găzduit în paginile publicației *Univers ingineresc*.

Un schimb reciproc... de bune practici, o întâlnire care mi-a confirmat că „Oamenii sunt importanți“ și că, din când în când, este bine „să ne reinventăm“. ■

Prof. univ. dr. ing. Gheorghe Manolea
Președintele Sucursalei AGIR Dolj

Convergențe și provocări în domeniul științelor exacte și inginerești la Universitatea „1 Decembrie 1918“ Alba Iulia

Sâmbătă, 11 noiembrie 2023, la Hotel *Transilvania* din Alba Iulia, s-a desfășurat cea de-a XIII-a ediție a simpozionului „Convergențe și provocări în domeniul științelor exacte și inginerești“.

Evenimentul, devenit unul tradițional în mediul academic local, a fost organizat de Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Alba, Casa Corpului Didactic Alba, Asociația Generală a Inginerilor din România – Sucursala Alba, cu sprijinul Consiliului Județean Alba și Ministerului Educației, prin Fondul pentru Finanțarea Situațiilor Speciale.

Simpozionul a fost adresat mediului preuniversitar și celui universitar, evenimentul aducând în prim plan aspecte de actualitate ale învățământului românesc.

Cele 20 de lucrări prezentate au fost publicate în volumul simpozionului. ■

Dr. ing. Alexandru Cătălin Micaciu
Președintele Sucursalei AGIR Alba

7500 de întreprinderi cu activitate în cercetare-dezvoltare și inovare vor fi finanțate cu peste 3 miliarde de lei, prin PNCDI 2022 – 2027

(Urmare din pag. 1)

economic, cât și activități care constau în oferirea de produse/servicii destinate comercializării pe piață.

Ajutorul de stat se acordă sub formă de asistență financiară nerambursabilă (grant) pentru activitățile eligibile cuprinse în proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare, implementate prin contracte de finanțare din cadrul celor cinci programe ale schemei, conform obiectivelor specifice ale PNCDI 2022 – 2027 al MCID: ♦ Programul 5.5 Infrastructuri de cercetare; ♦ Programul 5.6 Provocări; ♦ Programul 5.7 Parteneriate pentru inovare; ♦ Programul 5.8 Cooperare europeană și internațională; ♦ Programul 5.9 Cercetare în domenii de interes strategic.

Beneficiarii ajutorului de stat sunt întreprinderile – microîntreprinderi, întreprinderi mici, mijlocii și mari, indiferent de statutul juridic – care au în obiectul de activitate cercetarea și dezvoltarea. Numărul maxim de beneficiari ai schemei de ajutor de stat este de 7500.

Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2022 – 2027 (PNCDI IV), elaborat și administrat de MCID, aprobat prin HG nr. 1188/2022, este principalul instrument de implementare a Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022 – 2027, potrivit prevederilor stabilite prin OG nr. 57/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Acțiunile PNCDI IV contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022 – 2027, în concordanță cu Viziunea Orizont 2030, prin: ▪ concentrarea și conectarea excelenței la frontiera științifică, în acord cu provocările societale; ▪ mobilizarea amplă a întreprinderilor către inovare; ▪ susținerea dezvoltării ecosistemelor de inovare locale, regionale și naționale asociate specializărilor inteligente, pentru a susține avansul în lanțurile globale de valoare adăugată; ▪ cooperarea europeană și internațională.

Acestea sunt corelate cu strategia României de a crește predictibil cheltuielile publice pentru cercetare-dezvoltare, în vederea atingerii nivelului de 1% din PIB, în acord cu legislația în vigoare.

De asemenea, prin Programul de guvernare 2021 – 2024, pentru MCID au fost stabilite obiective strategice și măsuri de implementare cum ar fi: îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru cercetarea publică, susținerea infrastructurilor paneuropene de cercetare ELI-NP și DANUBIUS în vederea valorificării excelenței în CDI și a participării României la cercetarea de nivel european și internațional, susținerea dezvoltării de proiecte strategice de cercetare-dezvoltare precum și stimularea cooperării public-privat – motor al inovării, dezvoltarea unui ecosistem de inovare la nivel național. ■

AGIR a implementat PLATA ONLINE a taxelor și cotizațiilor

Astfel, acestea se pot achita direct pe site-ul AGIR, accesând contul de membru pe *www.agir.ro*.

Taxele şi cotizaţiile pot fi plătite şi în conturile bancare:

- **CONT EURO: RO95 BTRL EUR CRT00W3590801, Banca Transilvania, Agenţia Piaţa Amzei;**
- **CONT LEI: RO35 BTRL 0410 1205 W359 08XX, Banca Transilvania, Agenţia Piaţa Amzei;**
- **CONT LEI: RO55 BRMA 0580 0580 0070 0000, EximBank, Agenția Piața Amzei.**

Opiniile publicate în *Univers ingineresc* aparţin autorilor şi nu reprezintă punctele de vedere ale AGIR şi/sau ale redacţiei. Potrivit legii, responsabilitatea pentru conţinutul articolelor aparţine autorilor sau sursei citate.

Al XXVII-lea Congres Mondial de Drumuri

Recent, s-a desfășurat, la Praga, cel de-al XXVII-lea Congres Mondial de Drumuri, organizat de Asociația Mondială de Drumuri (PIARC) și Ministerul Transporturilor, respectiv Asociațiile de drumuri din Republicile Cehia și Slovacia. La Congres au participat peste 4000 de specialiști din domeniu, reprezentând mai mult de 120 de țări, respectiv din instituții și din peste 300 de societăți cu activitate în sfera infrastructurii rutiere. Peste 40 de delegații ministeriale, printre care și cea a României, au reprezentat guverne din cele 125 de țări membre ale PIARC. Reprezentanții României au avut un aport consistent la programul tehnic al Congresului, prin lucrările specialiștilor din Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR), Asociația Profesională de Drumuri și Poduri (APDP) și cei ai Direcțiilor Regionale de Drumuri și Poduri (DRDP), în special prin participarea directă, în calitate de membru de onoare al PIARC și președinte al APDP România, a lui Gheorghe Lucaci, care a reprezentat și Universitatea Politehnica Timișoara (UPT). Reprezentanți ai României au obținut două din cele șase premii acordate în cadrul Congresului pentru lucrările susținute. O atenție deosebită a fost acordată tinerilor aspiranți la o carieră în domeniul drumurilor și podurilor, prin participarea la eveniment a peste 2000 de studenți și elevi. Cu acest prilej, a fost deschisă și o impresionantă expoziție de tehnică rutieră, pe o suprafață de 3000 m², un spațiu important fiind dedicat universităților. La Congres a fost anunțată integrarea Republicii Moldova în Asociația Mondială de Drumuri.

Deschiderea Congresului

În prima zi a lucrărilor s-au desfășurat două sesiuni ministeriale, în care delegații guvernelor și-au prezentat preocupările și punctele de vedere în legătură cu două teme de actualitate:

1. Panel ministerial asupra Siguranței Rutiere;

2. Panel ministerial asupra Ciclismului.

Tematica abordată în cadrul Congresului, prezentă în cele 59 de sesiuni strategice, sesiuni tehnice, sesiuni de postere, ateliere de lucru și alte evenimente asociate a fost axată pe subiectele strategice ale asociației, care au făcut obiectul de activitate al Comitetelor tehnice, Grupurilor de lucru și Proiectelor speciale, și anume: ▪ ***Administrare rutieră;*** ▪ ***Mobilitate;*** ▪ ***Infrastructuri reziliente;*** ▪ ***Siguranță și sustenabilitate.***

O expoziție impresionantă de tehnică rutieră s-a organizat pe o suprafață de 3000 m², cu peste 35 de standuri naționale și alte numeroase standuri ale antreprenorilor, proiectanților, producătorilor de materiale și echipamente rutiere, instituții de învățământ și cercetare etc.

Programul a fost completat cu organizarea de ***vizite tehnice*** (15 oferte) la obiective deosebite din domeniul infrastructurii rutiere din Cehia și Slovacia.

La rândul lor, peste 2000 de studenți și elevi au avut prilejul să vină în contact cu participanții la Congres, în cadrul unor vizite tematice organizate pe toată perioada de desfășurare a lucrărilor. După cum am mai menționat, în cadrul expoziției, un spațiu special a fost destinat universităților.

În ceea ce privește România, la Congres au fost prezenți circa 30 de participant, delegați și persoane însoțitoare de la administrații de drumuri, universități, respectiv din mediul economic privat.

Cum am mai menționat, reprezentanții țării noastre au avut un aport consistent la ***programul tehnic al Congresului***:

1. Întocmirea de rapoarte naționale la trei din cele patru teme strategice:

1.1. Tema strategică 2, *Mobilitate și echitate*. Autori: Gheorghe Lucaci (UPT), Cristian Andrei (CNAIR), David Suciu (APDP Banat);

1.2. Tema strategică 3, *Siguranța sistemului de transport rutier*. Autori: Cristian Pistol, Cristina Amărăzeanu, Cristian Andrei, Flavius-Florin Pavăl (CNAIR);

1.3. Tema strategică 4, *Infrastructura rutieră*. Autori: Cristian Pistol, Cristina Amărăzeanu, Elena Manolache (CNAIR);

2. Prezentări în sesiunile tehnice ale Congresului:

2.1. Workshop WS 10 – *Manualul de managementul dezastrelor – ghid pentru sisteme de transport reziliente*: Președinte de ședință Constantin Zbarnea – CNAIR – DRDP Iași;

2.2. Sesiunea tehnică TS 1.5 – *Managementul dezastrelor: Actualizarea Manualului de managementul dezastrelor* – Constantin Zbarnea – CNAIR – DRDP Iași;

2.3. Tema strategică SDS 2 – *Mobilitate și echitate: Dezvoltarea și implementarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) în relație cu rețeaua rutieră TEN-T* – Gheorghe Lucaci – UPT;

2.4. Tema strategică SDS 3 – *Noi provocări și inițiative pentru îmbunătățirea siguranței și sustenabilității: Siguranța rutieră în România* – Provocări și proiecte de succes – Flavius-Florin Pavăl;

2.5. Sesiunea tehnică TS 2.2 – *Accesibilitate și mobilitate în zonele rurale: Particularități tehnice ale drumurilor rurale din România* – Gheorghe Lucaci – UPT;

2.6. Sesiunea tehnică TSTF 3.1 – *Infrastructura rutieră și siguranța transporturilor: Probleme actuale de siguranță rutieră în România generate de transportul ilegal de mărfuri periculoase* – Flavius-Florin Pavăl – CNAIR, Saverio Palchetti (Italia);

2.7. Sesiunea tehnică TS 3.4 – *Mobilitate rutieră durabilă și provocări globale (mediu, biodiversitate, tranziție energetică, schimbări climatice, decarbonizare și reziliență)* – Nicolae Ciont – Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca;

2.8. Pavilionul PIARC din cadrul expoziției – *Manualul de managementul dezastrelor, un manual pentru utilizatori și decidenți* – Constantin Zbarnea – CNAIR – DRDP Iași.

3. Lucrări individuale prezentate în ședințele de postere:

3.1. *Dezvoltarea programului integrat de investiții în domeniul siguranței infrastructurii rutiere în România* – Ilie Bricicaru (Republica Moldova), Flavius-Florin Pavăl – CNAIR, Kristiana Chakarova (Bulgaria);

3.2. *Analiza uniformității longitudinale a îmbrăcămintei rutiere pe baza indicatorilor de performanță în acord cu COST 354* (referință nr. 0523) – Andrei Forton, Adelin Știrb, Paul Marc, Ciprian Costescu, Gheorghe Lucaci – UPT.

4. Postere ale rapoartelor naționale:

4.1. Tema strategică 2, *Mobilitate și echitate*. Autori: Gheorghe Lucaci (UPT), Cristian Andrei (CNAIR), David Suciu (APDP Banat);

4.2. Tema strategică 3, *Siguranța sistemului de transport rutier*. Autori: Cristian Pistol, Cristina Amărăzeanu, Cristian Andrei, Flavius-Florin Pavăl (CNAIR).

Pe parcursul desfășurării Congresului, participanților li s-a creat posibilitatea să-și exprime online punctele de vedere în legătură cu calitatea diverselor activități din cadrul manifestării. În final, ***au fost acordate șase premii, din care două au fost obținute de reprezentanți ai României***, după cum urmează:

1. Premiul pentru cel mai bun raport național: *Siguranța sistemului de transport rutier.* Autori: Cristian Pistol, Cristina Amărăzeanu, Cristian Andrei, Flavius-Florin Pavăl (CNAIR);

2. Premiul pentru cea mai bună prezentare: *Actualizarea Manualului de managementul dezastrelor* – Constantin Zbarnea – CNAIR – DRDP Iași.

Grup de participanți din România

Un moment important al Congresului a fost cel referitor la omagierea membrilor de onoare ai PIARC, printre care se numără Gheorghe Lucaci, președintele APDP din România.

În zilele care au precedat Congresul, s-au derulat reuniunile Comitetelor Naționale ale PIARC (29.09.2023), respectiv Consiliul General PIARC (30.09.2023), la care a participat, din partea României, Președintele Comitetului Național Român și membru de drept al Consiliului General, Gheorghe Lucaci. Acesta a prezentat activitatea comitetului nostru (care are și funcția de Consiliu Național APDP). În Consiliul General, s-a votat locul de desfășurare a celui de-al XXVIII-lea Congres Mondial de Drumuri, care va avea loc la Vancouver (Canada), în anul 2027.

De asemenea, cum am mai consemnat, la acest Congres s-a anunțat ***integrarea Republicii Moldova în Asociația Mondială de Drumuri***, o delegație condusă de Directorul General al Administrației Drumurilor fiind prezentă la lucrările acestui important forum internațional. ■

N.R.: Informațiile din text sunt preluate din articolul publicat în Revista „Drumuri, poduri" nr. 313, octombrie 2023.

Participarea AGIR la DEMO METAL 2023

Potrivit informațiilor comunicate redacției de prof. univ. dr. ing. EurIng **Ionel Stareț**u, președintele Sucursalei AGIR Brașov, în perioada 7 – 10 noiembrie 2023, în orașul de la poalele Tâmpei a fost vizitată, cu mult interes, expoziția DEMO METAL ediția 2023, organizată de Tehnic Media Grup. Ca și în anii precedenți, în cadrul acestei expoziții s-a amenajat un stand al Asociației Generale a Inginerilor din România care a prezentat, sugestiv, tradițiile și activitatea AGIR, contribuțiile deosebite ale inginerilor români la progresul științei și tehnicii contemporane. Numeroșilor vizitatori li s-au distribuit pliantul de prezentare a AGIR și mai multe numere din bilunarul *Univers ingineresc*. Mai mulți vizitatori și-au exprimat dorința de a deveni membri ai AGIR, iar numeroase companii expozante au solicitat și au primit informații privind modalitățile de colaborare cu Asociația noastră în vederea îndeplinirii unor obiective comune.

Ediția din acest an a manifestării a fost dedicată INOVAȚIEI ÎN PRELUCRAREA METALELOR, domeniu în care companii de prestigiu cu capital românesc, străin și mixt s-au remarcat prin furnizarea de produse și tehnologii destinate în special industriilor metalurgică, prelucrării lemnului, automotive, chimiei, cimentului, industriei alimentare.

În cele două pavilioane în care a fost organizată această ediție a evenimentului, cu peste 70 de expozanți, au reținut atenția, între altele, instalațiile, echipamentele și mobilierul industrial, mașinile unelte, instrumentele de măsură și control, instalațiile de filtrare și purificare a fluidelor, inclusiv de tratare a apei, diverse soluții avansate de prezentare a proceselor tehnologice bazate pe cele mai recente realizări din domeniul IT&C. De asemenea, vizitatorii s-au interesat de metodele utilizate de numeroase companii în vederea promovării unor sisteme eficiente de stocare și furnizare a produselor destinate unor clienți din aproape toate ramurile economiei, atât din țară, cât și din străinătate.

Expoziția, care a acoperit, prin domeniile menționate, o sferă largă de preocupări din industria prelucrătoare, s-a bucurat de un real interes și a creat premisele unei ediții de succes din anul viitor.

Mai multe informații despre această ediție, despre cele anterioare sau despre cele care urmează pot fi accesate pe pagina de internet dedicată (Demo Metal Brașov - Demo Metal - târg dedicat prelucrării metalului). ■

Credit foto: www.pixabay.com

Revoluția energetică, de la concept la practică. În ordinea priorităților: energie sigură, ieftină și verde

Aproape fiecare zi aduce elemente noi în ansamblul eforturilor naționale, europene și mondiale îndreptate spre extinderea și aprofundarea tranziției verzi, demersuri în centrul cărora se află activitatea multidisciplinară a comunității inginerești din țara noastră. În vederea unei cât mai cuprinzătoare informări despre cercetările științifice, experimentele practice și actele decizionale din domeniu, publicăm, în paginile de față, date și fapte care permit o cunoaștere de fond a situației actuale și a perspectivelor din domeniul fundamental al progresului economico-social reprezentat de identificarea și utilizarea celor mai eficiente surse de energie.

Credit foto: www.freepik.com

Securitatea energetică la un preț cât mai accesibil

România are multe atu-uri pe scena mondială în ceea ce privește sectorul energetic, în primul rând oamenii și în al doilea rând faptul că are tot ceea ce îi trebuie în acest domeniu, și cred că această revoluție energetică pe care suntem condamnați să o facem dacă vrem să rămânem competitivi are toate ingredientele să fie un exemplu în țara noastră, a declarat ministrul Energiei, Sebastian Burduja, la Conferința „*Perspectiva românească privind tranziția sectorului energiei*“, eveniment organizat de Comitetul Național Român al Consiliului Mondial al Energiei (CNR-CME), în parteneriat cu Transelectrica și Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București (UNSTPB).

Foto: O parte a membrilor conducerii executive a CNR-CME, a membrilor fondatori ai Asociației și a tinerei generații – FEL România

Manifestarea a celebrat Centenarul CME și al CNR-CME, ca membru fondator al Consiliului din anul 1924, și a evidențiat momente importante din istoria celor 100 de ani ai celor două organizații, cu accent prioritar pe energia pentru pace și pentru oameni. De asemenea, s-a avansat, în mod vizionar, modul în care ar trebui pregătiți următorii 100 de ani de progres și impact transformațional pentru o nouă eră a energiei pentru oameni și planetă.

Consiliul Mondial al Energiei reprezintă comunitatea energetică globală, creată în urmă cu 100 de ani de către un industriaș britanic, lordul Daniel Dunlop, cu leadership vizionar. Consiliul avansează, informează, inspiră, influențează și promovează soluții energetice de anvergură și impact, pe bază de colaborare, dialog global și intersectorial, cu obiective care implică toate părțile interesate ale societății. În decursul celor 100 de ani de existență, Consiliul a realizat o multitudine de evenimente, proiecte și studii pentru identificarea și dezvoltarea celor mai potrivite modalități, instrumente și soluții de depășire a provocărilor și crizelor cu care s-a confruntat sectorul energetic la nivel regional și global. O preocupare constantă rămâne pregătirea viitorului, în încercarea de rezolvare a trilemei energiei, definită conceptual chiar de Consiliul Mondial al Energiei.

Comitetul Național Român, membru fondator și unul dintre cele mai active comitete ale Consiliului, reprezintă principala și cea mai importantă asociație neguvernamentală în domeniul energiei din România. Dezvoltă un dialog de leadership în întregul ecosistem energetic național, avansează soluții, promovează utilizarea energiei pentru un viitor sustenabil prin evenimente, publicații, studii, proiecte și documente de poziție proprii, fiind permanent ancorat schimbărilor economice, energetice, politice și societale naționale, regionale și globale.

„Celebrarea Centenarului CME și, implicit a CNR-CME – ca membru fondator al Organizației –, coincide cu noi provocări într-un mediu instabil din punct de vedere geostrategic, cu impact important asupra pieţelor de energie, a tranziției către neutralitate climatică și umanizarea profundă a energiei, ca serviciu social“, se menționează într-un comunicat al CNR-CME.

În cadrul Conferinței s-au evidențiat rolul și istoria CME și ale CNR-CME, înțelegerea condițiilor actuale din sectorul energetic și a tendințelor de dezvoltare, poziția sectorului energetic românesc în fața schimbărilor majore impuse de tranziția energetică.

Evenimentul a cuprins două sesiuni – prima a fost dedicată celebrării a 100 de ani de existență a Consiliului Mondial al Energiei și a CNR-CME, iar cea de a doua a fost axată pe identificarea unor direcții prioritare pentru energetică, în viziunea CME, pentru următorii „100 de ani“ de progres și impact transformațional în direcția tranziției energetice.

În sesiunea de deschidere a Conferinței, președintele CNR-CME, Ioan Dan Gheorghiu, a arătat importanța CNR-CME pentru comunitatea energetică din România și a vorbit despre viitorul CNR-CME, ca organizație profesională, generatoare de soluții utile pentru întregul sector al energiei și pentru autoritățile din domeniu. „CNR-CME se află pe locul 25 din cele peste 100 de state membre ale Consiliului Mondial al Energiei, iar România este extrem de apreciată la nivelul conducerii executive a Consiliului pentru activitatea sa constantă și implicarea sa activă“, a subliniat Ioan Dan Gheorghiu.

La rândul său, ministrul de resort, Sebastian Burduja, a menționat: „Eu am explicat și la Bruxelles, în fața a patru comisari europeni, că nu poți să elimini cărbunele, să nu mergi nici pe nuclear, să nu accepți nici gazul, dar să ai o energie sigură. România trebuie să-și facă auzită vocea și poate, și prin dumneavoastră, membrii CNR-CME, această voce va fi auzită mult mai bine. Trebuie să explicăm că ideologia înverzirii nu poate să nu țină cont de securitatea energetică la un preț cât mai accesibil. În ordinea priorităților, energia trebuie să fie sigură, ieftină și verde. Aceasta este ordinea priorităților: verde dacă se poate și cât se poate“.

După ce vorbitorii au analizat succint și stadiul tranziției globale, cu toate particularitățile sale, principalele aspecte reliefate au fost acelea că ar fi necesară înlăturarea tuturor obstacolelor care stau în fața realizării unei tranziții energetice sigure și juste și că riscurile care ar decurge din aceasta ar trebui micșorate și chiar anulate. Este necesară preluarea ideilor studiilor globale elaborate de către Consiliul Mondial al Energiei în condițiile României și aplicate corespunzător acestui context. Așadar, aceste studii reprezintă instrumente extrem de utile pentru identificarea provocărilor și sugerarea soluțiilor, inclusiv la problemele sectorului energetic românesc, iar acestea ar trebui folosite în egală măsură de către specialiștii în domeniu și de către decidenții economici și politici. ■

Dr. ing. Amuliu Proca

Studiu privind autorizarea noilor capacități de producere a energiei din surse regenerabile

Consiliul Concurenței a finalizat studiul privind procesul de autorizare a noilor capacități de producere a energiei din surse regenerabile, în urma căruia a făcut o serie de recomandări ministerelor implicate. Astfel, autoritatea de concurență a constat că printre cauzele care îngreunează procesul de autorizare și împiedică accesul investitorilor pe piață se regăsește interpretarea neunitară a prevederilor legale la nivelul Unităților Administrativ Teritoriale (UAT). Ca urmare, Consiliul Concurenței a recomandat Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MLDPA) asigurarea unei interpretări unitare la nivelul UAT-urilor, prin adoptarea, în cadrul legislației secundare, a prevederilor din Anexa nr. 6 – Avize necesare la autorizarea construcțiilor noi la Proiectul de Cod (varianta inițială).

Întrucât scoaterea terenului din circuitul agricol este o procedură obligatorie pentru a putea construi capacități de producere a energiei regenerabile, proiecte ce se pot construi în extravilan, în limita a 50 ha pentru terenurile agricole de clasa a III-a, a IV-a și a V-a de calitate, Consiliul Concurenței face o serie de recomandări pentru a simplifica procedura.

Astfel, autoritatea de concurență recomandă Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) să identifice soluții care să faciliteze procedura de scoatere a terenului extravilan din circuitul agricol, astfel încât solicitantul să interacționeze doar cu Direcția Agricolă Județeană, prin depunerea unei singure documentații, fără să fie implicate mai multe instituții din subordinea ministerului. Totodată, sunt necesare demersuri pentru a permite construirea parcurilor fotovoltaice și eoliene pe terenurile agricole, situate în extravilan, având clasa III, IV și V de calitate (terenuri mai puțin fertile), indiferent de suprafață, dar și a construirii parcurilor eoliene pe terenurile agricole, situate în extravilan, având clasa I și II de calitate (cele mai fertile), cu asigurarea scopului urmărit din perspectiva producției agricole prin utilizarea în sistem dual a acestor terenuri.

Credit foto: www.pixabay.com

Procesul se va simplifica odată cu intrarea în vigoare a Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor și punerea în aplicare a OUG privind licența industrială unică, promovată de Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, și care urmărește debirocratizarea mediului de afaceri. Astfel, toate licențele, autorizațiile, acordurile, avizele sau permisele necesare desfășurării activității vor fi obținute în cadrul unei singure proceduri, realizată electronic, prin intermediul Punctului de contact unic electronic pentru licența industrială, autorizația de construire urmând să fie inclusă în licența unică industrială începând cu data de 1 ianuarie 2025.

Consiliul Concurenței menționează că, pe parcursul derulării studiului, instituția a colaborat cu reprezentanții MDLPA și MADR pentru a identifica soluții de eficientizare a procesului de autorizare a lucrărilor de construcții.

Autoritatea de concurență a finalizat un alt studiu ce vizează posibila restricționare a accesului pe piață al producătorilor de energie din surse regenerabile în cadrul procesului de obținere a avizului tehnic de racordare (ATR) de la operatorul de transport/distribuție a energiei electrice.

Varianta finală a „Studiului privind posibila restricționare a accesului pe piața producătorilor de energie din surse regenerabile, în cadrul procesului de autorizare/avizare de către autoritățile publice“ poate fi consultată pe pagina web a instituției, la adresa: https://www.consiliulconcurentei.ro/wp-content/uploads/2023/11/Raport-regenerabile.pdf. ■

Punct de vedere oficial: România este gata să își asume rolul de hub energetic, furnizor de stabilitate

România este gata să își asume rolul de hub energetic, furnizor de stabilitate, având toate resursele necesare, de la energie solară și eoliană la energie nucleară și surse geotermale, a afirmat ministrul Energiei, Sebastian Burduja, în contextul participării, zilele trecute, la reuniunea ministerială a Comitetului Director, înființat în conformitate cu prevederile Acordului de Parteneriat Strategic în domeniul dezvoltării și transportului energiei verzi între Guvernele Republicii Azerbaidjan, Georgiei, României și Ungariei, desfășurată la Budapesta, în Ungaria.

Potrivit unui comunicat al ministerului de resort, proiectul „Coridorul Verde“ prevede realizarea unui cablu de curent continuu, care va conecta toate cele patru state. Acordul miniștrilor subliniază importanța energiei verzi și curate în combaterea încălzirii globale și prevenirea schimbărilor climatice, încurajând cooperarea reciprocă în domeniile energiei regenerabile, eficienței energetice și hidrogenului verde, în vederea creșterii securității sistemelor energetice și a stabilității aprovizionării. Se susține, totodată, extinderea infrastructurii existente pentru tranzitul de energie electrică produsă din surse de energie regenerabilă către România și Ungaria, prin Georgia, și către alte țări europene.

În cadrul reuniunii s-a semnat un Memorandum de Înțelegere între ministerele de resort din România, Republica Azerbaidjan, Georgia și Ungaria privind cooperarea în domeniul energiei verzi, pentru a aprofunda colaborarea în vederea atingerii obiectivelor comune privind dezvoltarea sectorului energiei verzi, inclusiv producția de hidrogen.

Sebastian Burduja s-a adresat în limba română presei prezente la eveniment, subliniind importanța eliminării dependenței europene față de state care „au folosit energia ca armă sau cel puțin ca instrument de șantaj“ în raport cu Uniunea Europeană.

„Ne reunim în acest proiect, *Coridorul Verde*, pentru că ne dorim cu toții consolidarea securității energetice a întregii regiuni. România este gata să își asume rolul de hub energetic, furnizor de stabilitate, având toate resursele necesare: de la energie solară și eoliană la energie nucleară și surse geotermale. Acest proiect, lansat la București în decembrie 2022, în prezența președintei Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, are datoria să avanseze rapid, cu sprijinul tuturor. Trebuie să acționăm în deplină coordonare cu strategiile noastre naționale și având perspectiva de termen lung. Se spune că uneori trebuie să plantăm sămânța unui pom la umbra căruia nu ne vom odihni niciodată, dar acesta va fi acolo pentru copiii și nepoții noștri. Pentru un astfel de proiect suntem astăzi aici“, a afirmat ministrul.

Conform reprezentanților Ministerului Energiei, „proiectul *Coridorului Verde* intră în linie dreaptă. Operatorii de sistem din cele patru țări vor forma o companie de proiect și studiul de fezabilitate va fi atribuit în cel mai scurt timp. Ministrul român al Energiei a propus ca sediul companiei să fie la București, urmând ca decizia finală să fie luată în cadrul unor negocieri, în perioada următoare“. ■

În analiză: performanța strategică a investițiilor și producției de gaze naturale

România nu are încă aprobată o *Strategie Energetică Națională (SEN)*, care să definească obiectivele sectorului gazelor naturale pe termen mediu și lung și modalitățile de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale, semnalează un *audit al performanței privind implementarea strategiilor și politicilor în domeniul investițiilor și producției de gaze naturale*, efectuat în intervalul februarie 2022 – mai 2023, de Curtea de Conturi, la Ministerul Energiei și la Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM).

În cadrul misiunii de audit, care a vizat perioada 2017 – 2021, s-a constatat că Ministerul Energiei nu a monitorizat îndeplinirea obiectivelor stabilite prin vechiul document strategic (*SEN 2007-2020*), care și-a încetat valabilitatea în urmă cu aproape trei ani. De asemenea, în raportul de audit se menționează faptul că obiectivele strategice în sectorul gazelor nu au fost revizuite și actualizate potrivit contextului național și internațional.

În perioada auditată nu a fost elaborată o politică energetică care să urmărească direcțiile prevăzute prin SEN, cu termene de implementare a proiectelor prioritare de investiții. Totodată, nu au fost elaborate studii pe baza cărora urmau a fi stabilite prioritățile privind investițiile din sectorul gazelor naturale și nu au fost desfășurate activități pentru atragerea de investiții.

Producția internă de gaze naturale a scăzut cu 16,81%, în intervalul 2017 – 2021, iar *cantitatea importată* a crescut de peste trei ori în perioada auditată. Din cauza volumului superior de gaze din import, la nivel național a fost înregistrat, în intervalul analizat, un deficit al soldului balanței comerciale de 2056,3 milioane euro (import de 2335,8 milioane euro – export de 279,5 milioane euro).

Referitor la *investițiile* prevăzute în sectorul gazelor naturale, în valoare totală de 1527 milioane euro, auditul a reținut că obiectivele stabilite nu au fost integral realizate. Astfel, auditorii au remarcat: reducerea volumului lucrărilor de prospectare geologică (-51,6% la prospecțiuni 3D) și foraje de explorare (-29,2%) la principalii producători; neatingerea obiectivelor privind performanțele depozitelor de înmagazinare (creșterea capacității de înmagazinare cu numai 8,6%, în condițiile în care s-a prevăzut o majorare cu 54,31%); renunțarea la unele obiective prevăzute (Proiectul Nabucco, stația de comprimare Cogealac).

Agenția Națională pentru Resurse Minerale (ANRM) nu a mai inițiat din anul 2010 apeluri publice de ofertă pentru *concesionarea operațiunilor petroliere*, deși a fost remarcată existența unor zone geografice libere pentru concesionarea de operațiuni (68 de perimetre). Din cele 20 de perimetre pentru care au fost încheiate Acorduri de concesiune petroliferă în intervalul 2011 – 2015, numai în cazul a șase perimetre se mai efectuau operațiuni de explorare la data auditului, iar în restul de 14 perimetre acordurile au încetat sau erau în diverse faze de încetare, fapt ce relevă lipsa unor pârghii eficiente de analiză a capacității financiare a operatorilor la momentul acordării concesiunii.

Credit foto: www.freepik.com

Investițiile în *realizarea rețelelor de distribuție* a gazelor naturale nu au fost finalizate în toate cazurile la termenele convenite, fiind constatate situații în care proiectele nu au fost realizate integral nici după câțiva ani de la data stabilită pentru finalizarea investițiilor (în municipiile Oradea, Drobeta Turnu Severin, Sighetu Marmației, Salonta și în comunele Sarasău, Scobiți, Poiana Lacului și Muntenii de Jos).

Investițiile pentru *dezvoltarea depozitelor de înmagazinare* nu au fost realizate la nivelul programat, menționează auditorii. În contextul în care valoarea cumulată a lucrărilor de investiții programate a fi realizate a fost de 332,625 milioane lei, gradul mediu de realizare a acestora a fost de numai 57,54%. În aceste condiții, se arată în Raport, performanțele depozitelor nu au înregistrat îmbunătățiri, întrucât capacitatea de înmagazinare a scăzut cu 3,15%, debitul de injecție a rămas constant, iar debitul mediu de extracție a scăzut cu 7,2%.

Printre *aspectele pozitive* remarcate cu prilejul auditului se numără deblocarea proiectelor de exploatare a gazelor naturale offshore din Marea Neagră și îndeplinirea obiectivului care viza implicarea Romgaz SA în proiectul Neptun Deep, majorarea lungimii conductelor magistrale de transport cu 6,81% (906,5 km), depășirea programelor de lucrări de forare asumate de Romgaz SA în cadrul programelor de explorare (141,86% grad de realizare).

Au fost formulate o serie de **recomandări** instituțiilor auditate, dintre care menționăm:

♦ **Pentru Ministerul Energiei:** ▪ urgentarea demersurilor pentru aprobarea Strategiei Energetice Naționale și stabilirea unor obiective bine definite, cu termene și responsabilități clare; ▪ elaborarea politicii energetice în domeniul gazelor naturale; ▪ efectuarea de demersuri pentru atragerea de investiții la operatorii economici din domeniul gazelor naturale aflați sub autoritatea instituției; ▪ încheierea de acte adiționale la contractele de concesiune și stabilirea investițiilor minime de realizat de către operatorii de distribuție; ▪ efectuarea de controale privind stadiul realizării lucrărilor asumate de concesionari prin contractele de concesiune.

♦ **Pentru ANRM:** ▪ inițierea unui apel public de ofertă pentru concesionarea operațiunilor petroliere; ▪ întreprinderea de demersuri care să conducă la îmbunătățirea cadrului legal în ceea ce privește accesul la terenuri pentru efectuarea lucrărilor de explorare; ▪ aprobarea prin Programul minimal de investiții la nivelul operatorilor de înmagazinare și transport a unui volum de investiții care să conducă la îmbunătățirea stării tehnice/dezvoltarea capacității de înmagazinare; crearea cadrului legal pentru constituirea de către titularii de Acorduri petroliere a unor garanții financiare pentru operațiunile petroliere ce urmează a fi efectuate; ▪ implementarea unei instrucțiuni privind raportarea unitară a activităților desfășurate de titularii de Acorduri petroliere în fiecare dintre etapele acestora; ▪ reanalizarea criteriilor stabilite la momentul acordării concesiunilor petroliere prin apel public de ofertă și a celor stabilite la momentul acordării transferului drepturilor și obligațiilor.

Cei interesați pot accesa Sinteza raportului de audit **Performanța privind implementarea strategiilor și politicilor în domeniul investițiilor și producției de gaze naturale** pe pagina de internet a instituției (www.curteadeconturi.ro). ■

Eurobarometru: Lipsa de personal calificat, una dintre principalele probleme pentru întreprinderile mici și mijlocii din UE

Lipsa de personal calificat reprezintă una dintre cele mai serioase probleme pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) din UE, relevă un nou sondaj Eurobarometru, realizat de Comisia Europeană (CE). „Problema lipsei de personal calificat s-a extins de-a lungul anilor și vizează în prezent toate statele membre ale UE și toate sectoarele economiei“, se menționează într-un comunicat al Executivului comunitar.

Sondajul este un instrument util pentru înțelegerea impactului pe care lipsa de personal calificat îl are asupra IMM-urilor, iar rezultatele lui vor contribui la elaborarea politicilor CE. Printre altele, el va contribui la implementarea pachetului de măsuri de ajutorare a IMM-urilor, care a fost adoptat în septembrie 2023 și care prevede diverse acțiuni de îmbunătățire a situației disponibilității de personal calificat pentru IMM-urile din UE. Sondajul completează totodată un alt studiu Eurobarometru publicat recent, care se axează printre altele pe activitățile de formare și de calificare desfășurate de întreprinderi.

Astfel, una dintre principalele concluzii ale studiului Eurobarometru o reprezintă faptul că lipsa de personal calificat este o problemă serioasă care afectează un evantai de întreprinderi din Europa, de la cele mai mici până la cele mijlocii, ea fiind identificată ca atare de 53% dintre microîntreprinderi (firme cu mai puțin de 10 angajați), de 65% dintre întreprinderile mici (10 – 49 de angajați) și de 68% dintre întreprinderile mijlocii (50 – 249 de angajați). Privind retrospectiv la ultimii doi ani, 61% dintre microîntreprinderi și 80% dintre întreprinderile mijlocii au întâmpinat dificultăți în găsirea și angajarea de personal cu competențele adecvate.

Credit foto: www.pixabay.com

Potrivit analizei, IMM-urile se confruntă cel mai frecvent cu o lipsă de personal calificat în domenii tehnice, cum ar fi tehnicienii de laborator, mecanicii etc. Aproape jumătate (42 %) dintre IMM-urile europene au indicat că s-au confruntat cu un deficit de personal calificat. Acest lucru este deosebit de problematic pentru IMM-urile din sectorul industrial și pentru cele din sectorul producției, 47%, respectiv 50% dintre acestea raportând probleme legate de angajarea de personal tehnic relevant.

Lipsa de personal calificat afectează IMM-urile pe mai multe planuri, conducând nu doar la creșterea volumului de muncă pentru personalul existent, dar și la pierderea de vânzări sau oportunități de vânzare, la scăderea rentabilității și la încetinirea creșterii.

Doar una din șapte IMM-uri (14%) raportează angajarea de personal din alte state membre ale UE ca modalitate de abordare a lipsei de personal calificat, deși acest procentaj este mai ridicat pentru IMM-urile de dimensiuni mai mari. Barierele lingvistice și, într-o mai mică măsură, dificultățile administrative au fost identificate ca fiind principalele obstacole în calea creșterii efectivelor de personal calificat recrutat la nivelul UE.

Majoritatea IMM-urilor care au participat la sondaj și-au exprimat o relativă satisfacție cu privire la sprijinul primit la nivel de politică pentru abordarea lipsei de personal calificat, indicând, în același timp, faptul că rămâne loc pentru îmbunătățiri. În ceea ce privește politicile care răspund cel mai bine nevoilor lor, microîntreprinderile menționează, în principal, stimulentele fiscale (39%) și subvențiile directe (28%), în timp ce 38% dintre întreprinderile mijlocii subliniază că cea mai utilă politică este formarea în vederea perfecționării competențelor.

Studiul Eurobarometru 537 privind „IMM-urile și lipsa de personal calificat“ a fost inițiat în contextul Anului european al competențelor. El s-a desfășurat în perioada septembrie – octombrie 2023 în cele 27 de state membre ale UE, precum și în Islanda, Norvegia, Elveția, Regatul Unit, Macedonia de Nord, Turcia, Statele Unite, Canada și Japonia. Peste 19 350 de întreprinderi (atât IMM-uri, cât și întreprinderi mari) au fost intervievate prin telefon. Raportul principal de analiză se axează pe IMM-urile din UE (13 253 de interviuri), care sunt comparate cu cele pentru întreprinderile mari (cu minimum 250 de angajați) care au făcut obiectul sondajului în UE (855 de interviuri) și cu cele pentru IMM-urile dintr-o serie de țări din afara UE (3925 de interviuri). ■

Stimularea competențelor și talentelor la nivelul Uniunii Europene

Comisia Europeană (CE) a prezentat, la mijlocul lunii noiembrie, un set de noi inițiative menite să sporească atractivitatea pieței forței de muncă din UE pentru talentele din afara spațiului comunitar și mobilitatea lucrătorilor în Uniune. Printre acestea se numără constituirea unei rezerve de talente la nivelul UE (pentru a face legătura între angajatorii din UE și potențiali angajați din țări terțe), facilitarea recunoașterii calificărilor și extinderea mobilității cursanților, se menționează într-un comunicat al CE. Inițiativele sunt emblematice pentru *Anul european al competențelor*.

Deficitul de competențe persistă peste tot în UE, în numeroase sectoare și la diferite niveluri de competențe. Voința UE de a acoperi deficitul de forță de muncă din spațiul comunitar se manifestă prin eforturile constante pe care le depune pentru a promova în primul rând perfecționarea, recalificarea și utilizarea potențialului neexploatat al forței de muncă interne a UE, în beneficiul pieței unice. Însă aceste măsuri nu sunt suficiente. UE va trebui să atragă oameni competenți și capabili și din restul lumii.

Credit foto: www.pixabay.com

Pentru ca această abordare să aibă succes, UE trebuie să poată să atragă și să păstreze talentele necesare. Cooperarea sporită cu țările terțe partenere în ceea ce privește migrația forței de muncă poate aduce câștiguri reciproce, întrucât cunoștințele și salariile obținute de lucrătorii străini în UE aduc beneficii și economiei țării de origine.

Următoarele inițiative vor sprijini statele membre în cursa mondială pentru atragerea talentelor:

Rezerva de talente la nivelul UE – facilitarea recrutării din afara UE

CE propune crearea unei *rezerve de talente la nivelul UE* pentru a facilita recrutarea persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din țări din afara UE pentru ocupațiile cu deficit de forță de muncă din spațiul comunitar. Este o măsură inovatoare – prima platformă a UE de acest tip, care facilitează și accelerează recrutarea internațională pentru a ajuta angajatorii să aibă acces la o rezervă mai largă de competențe și talente. Participarea la rezerva de talente la nivelul UE va fi voluntară pentru statele membre. Acestea vor ajuta la gestionarea platformei. Platforma va oferi informații despre procedurile de recrutare și migrație în statele membre și include garanții solide pentru a asigura condiții echitabile de recrutare și de muncă.

Rezerva de talente la nivelul UE va sprijini și *implementarea parteneriatelor pentru atragerea de talente*. Este vorba despre parteneriate personalizate cu țări din afara UE, care facilitează mobilitatea pentru muncă sau formare. Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă care și-au dezvoltat competențele în cadrul unui parteneriat pentru atragerea de talente vor primi un certificat de formare în cadrul unui astfel de parteneriat, care va fi vizibil pentru angajatorii participanți și le va atesta calificările.

Simplificarea și accelerarea procesului de recunoaștere a calificărilor obținute în țări terțe

Facilitarea recunoașterii calificărilor și a validării competențelor dobândite în țările din afara UE este foarte importantă atât pentru angajatorii care caută lucrători calificați, cât și pentru cetățenii țărilor terțe care încearcă să obțină accesul la piața locurilor de muncă din UE și pentru integrarea lor în societățile-gazdă. Comisia recomandă un set de măsuri pentru simplificarea și accelerarea *recunoașterii competențelor și calificărilor* cetățenilor din afara UE. Aceste măsuri ar moderniza actualul sistem de recunoaștere din UE și l-ar aduce mai aproape de sistemul instituit pentru cetățenii europeni care se mută într-un alt stat membru. Se are în vedere creșterea capacității autorităților naționale care se ocupă cu recunoașterea calificărilor de a simplifica și accelera procedurile, prin îmbunătățirea comparabilității calificărilor obținute în țări terțe și a modalităților de evaluare a competențelor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Astfel, autoritățile vor putea lua deciziile de recunoaștere rapid și cu încredere, ceea ce va accelera ocuparea posturilor vacante pentru ocupațiile cu deficit de forță de muncă din UE, în special pentru profesiile reglementate prioritare.

Extinderea mobilității în scopul învățării

Propunerea de recomandare a Consiliului intitulată „Europa în mișcare – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți“ urmărește să crească mobilitatea în toate domeniile educației și formării. Aceasta invită statele membre să facă din mobilitatea în scopul învățării în cadrul UE o parte integrantă a tuturor parcursurilor de educație și formare – de la educația școlară și educația și formarea profesională (în special uceniciile) până la învățământul superior și pentru adulți și schimburile de tineri. Comisia propune stabilirea unor noi obiective ambițioase pentru 2030: creșterea ponderii celor care beneficiază de mobilitate în scopul învățării la cel puțin *25% pentru absolvenții de învățământ superior*, la cel puțin *20% pentru cursanții cu mai puține oportunități* și la cel puțin *15% pentru cursanții care urmează o educație și formare profesională*. Propunerea promovează, de asemenea, atractivitatea UE ca destinație de învățare pentru talentele din țări terțe, în conformitate cu dimensiunea geopolitică a spațiului european al educației. Ea se bazează pe recomandările concrete formulate de grupul de dezbatere al cetățenilor europeni dedicat acestui subiect. Propunerea include un angajament al Comisiei de a monitoriza și de a sprijini statele membre în elaborarea planurilor naționale de acțiune pentru urmărirea concretă a obiectivelor.

Credit foto: www.pixabay.com

Propunerea Comisiei privind rezerva de talente la nivelul UE urmează să fie negociată de Parlamentul European și de Consiliul UE. Comisia va sprijini aplicarea de către statele membre a Recomandării privind recunoașterea calificărilor resortisanților țărilor terțe și le va invita să raporteze cu privire la inițiativele, reformele, bunele practici și statisticile naționale. Recomandarea „Europa în mișcare” va fi înaintată Consiliului spre examinare și adoptare. ■

Eveniment editorial sub auspicii academice

„La hotarul dintre milenii. Mineritul încotro?“, de Nicolae Bud

Biblioteca Academiei Române. Participare numeroasă în elegantul și modernul amfiteatru care poartă numele lui Ion Heliade Rădulescu, spațiu generos, dominat de o fotografie a statuii primului președinte al celui mai înalt for cultural-științific din țara noastră. Este cadrul devenit tradițional pentru manifestări dedicate – cum este firesc la o mare bibliotecă – lansărilor memorabile de carte. De data aceasta, protagonist a fost dr. ing. dr. ec. **Nicolae Bud**, membru asociat al Academiei de Științe Tehnice din România (ASTR), autorul lucrării „*La hotarul dintre milenii. Mineritul încotro?*”, operă științifică de valoare, tradusă în limba chineză.

Acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române

Au participat, între alte personalități, **Mihai Mihăiță** – președintele Asociației Generale a Inginerilor din România (AGIR), președinte de onoare al Academiei de Științe Tehnice din România (ASTR), **Ioan Donca** – ambasador, **Aurel Papari**, rectorul Universității „Andrei Șaguna“ din Constanța, **Ionel Blănculescu** – fost ministru, **Laura Badiu** – președinta Camerei Notarilor Publici București, **Florica Ionea** – fost ambasador la Helsinki, **Mircea Ursache** – fost vicepreședinte al ASF, precum și membri ai Ambasadei Chinei la București, oameni de artă și cultură, ziariști.

Atât vorbitorii, cât și întreaga asistență, au dat expresie, într-o manieră specific academică, satisfacției de a participa la un eveniment autentic în sfera editorială. Multiplele fațete ale manifestării, semnificațiile acesteia au fost relevate de președintele Academiei Române, acad. **Ioan-Aurel Pop**, academicienii **Nicolae Victor Zamfir** (vicepreședinte al Academiei Române) și **Nicolae Noica** (directorul general al Bibliotecii Academiei Române), de însărcinatul cu afaceri **Hua Yafang**, care a dat citire unui cald mesaj al ambasadorului R.P. Chineze la București, **Han Chunlin**, prof. univ. dr. **Gheorghe Popescu**, ing. geolog **Sasha Nicolici**. Prof. univ. dr. **Teodor Ardelan**, fost senator, directorul general al Bibliotecii Județene „Petre Dulfu“ Baia Mare, moderatorul inspirat și plăcut colocvial al reuniunii, a adus în spațiul academic bucureștean ceva esențial din modul de a fi al maramureșenilor, în mod special respectul față de valori.

Fie și numai menționarea numelor celor care au luat cuvântul și tot este suficient de concludent pentru evaluarea importanței științifice și de ordin practic a lucrării lui Nicolae Bud și pentru modul în care autorul promovează interesul național fără ostentație și cu pasiunea sinceră a unui om cu convingeri ferme, puternice.

„*La hotarul dintre milenii. Mineritul încotro?*“ reprezintă un studiu științific remarcabil, care și-a propus – și a reușit – să răspundă la întrebări tulburătoare nu numai pentru specialiști, ci și pentru publicul larg, interesat în cel mai înalt grad (chiar dacă nu conștientizează totdeauna acest fapt), de asigurarea condițiilor pentru valorificarea superioară a bogățiilor noastre naturale. Fără să ocolească dificultățile, temele sensibile (precum cea referitoare, bunăoară, la Roșia Montană), Nicolae Bud a sintetizat în această carte – inclusiv prin sublimarea experienței mondiale în domeniu – căile și mijloacele cele mai eficiente de scoatere la suprafață și de prelucrare a unor minereuri dintre cele mai diverse și mai utile pentru economia fiecărei țări. De fapt, acesta este și argumentul principal prin care editorul chinez a motivat interesul special față de opera științifică, de profil minier, a dr. ing. dr. ec. Nicolae Bud.

Biblioteca Academiei Române. Amfiteatrul „Ion Heliade Rădulescu“

Sigur, aceste scurte însemnări nu pot prezenta detalii, mai ales cele de ordin tehnico-economico-etic, dar – cu certitudinea exprimată limpede de vorbitori – au confirmat și reconfirmat că există șanse reale ca resursele minerale să reprezinte un aport de neînlocuit în toate demersurile îndreptate spre dezvoltarea durabilă a României, într-un context internațional complicat, cu multe incertitudini și provocări, dar dominat de actuala etapă a revoluției științifico-tehnice. S-a relevat că tocmai acest fapt a reprezentat principala motivare a deciziei uneia dintre cele mai prestigioase edituri din Beijing de a publica lucrarea în versiunea în limba chineză, ceea ce participanții au apreciat că marchează un veritabil reper în preocupările îndreptate spre extinderea și aprofundarea relațiilor româno-chineze în toate domeniile de interes reciproc.

Dr. ing. dr. ec. Nicolae Bud

Un moment emoționant a fost prilejuit de intervenția primarului comunei Mireșu Mare, ing. **Ioan Mătieș**. Este comuna care încorporează satul Dăneștii Chioarului, acolo unde, în urmă cu 70 de ani, s-a născut Nicolae Bud. După ce a subliniat că acest fiu al ținutului maramureșean a fost proclamat cetățean de onoare al comunei, vorbitorul i-a înmânat *Diploma de excelență*, acordată pentru contribuția de seamă a lui Nicolae Bud la dezvoltarea localității, inclusiv în perioada în care a deținut mandatul de deputat, în trei legislaturi postdecembriste, în Parlamentul României. Faptul că reprezentanții ținutului de legendă din zona de nord-vest a țării au transmis gândurile și sentimentele lor în cel mai autentic grai (inconfundabil) al celor din *Maramu*' a adus o notă aparte de autentic și frumusețe, care a conferit atmosferei academice un plus de comuniune în gând și faptă a participanților. (**T.B.**). ■

Evenimente organizate de filiala, sucursalele, societățile și cercurile AGIR în luna decembrie

Persoanele care doresc să participe la aceste evenimente sunt rugate să ia legătura cu conducerea filialei, sucursalelor, societăților sau cercurilor organizatoare. Datele de desfășurare a evenimentelor pot suferi modificări.

București

▪ Concertul Orchestrei Inginerilor „Petru Ghenghea“ (decembrie, București);

▪ Lansare de carte – autor: dr. ing. Victor Popa (5 decembrie, ora 12, Calea Victoriei nr. 118, București);

▪ Cercul *VizionarIng* (7 decembrie, ora 17.00, sediul AGIR din Bd. Dacia nr. 26);

▪ Cercul Inginerilor Epigramiști (13 decembrie, Bd. Dacia nr. 26). *Răspunde*: ing. dipl. Viorel Martin. Întâlnirea lunară a membrilor Cercului Epigrama;

▪ Cercul de teatru AGIR – ImpACT ART (decembrie, Sala AGIR, Bd. Dacia nr. 26). *Răspunde*: Daniel Neguț;

▪ Cercul *Literar Ing* (20 decembrie, ora 14.00, Bd. Dacia nr. 26). *Răspunde*: prof. dr. ing. Nicolae Vasile. *Colaborator*: dr. ing. dipl. Ioan Ganea-Christu. Întâlnirea lunară a cercului *Literar Ing* al Inginerilor Scriitori din AGIR.

Argeș

▪ Campionat de șah (decembrie, Pitești). *Răspund*: Jan Grigore, Andrei Boroiu. *Partener*: Universitatea din Pitești – Facultatea de Mecanică și Tehnologie (UPIT – FMT). *Descriere*: concurs pentru studenții din FMT.

Buzău

▪ Analiză de sfârșit de an – întâlnire amicală (decembrie, Fabrica de bere din localitate). *Răspunde*: președintele de onoare al sucursalei – dr. ing. Vasile Anton Moraru.

Dolj

▪ Conferință Interjudețeană „Tehnică, inovație și creativitate în contextul protecției mediului“, ediția a XI-a (decembrie, Colegiul „Ștefan Odobleja“ din Craiova). *Răspund*: prof. dr. Ileana Dogaru, prof. Isabela Cealîcu, prof. Nicoleta Meetescu, prof. Ileana Hrabal, prof. Valerica Fetele, prof. Doinița Bălășoiu, prof. Liliana Predatu, prof. Eugen Popescu. *Colaboratori*: Inspectoratul Școlar Județean Dolj, Casa Corpului Didactic Dolj, Agenția pentru Protecția Mediului Dolj, Facultatea de Inginerie Electrică din Craiova, Sucursala AGIR Dolj. *Descriere*: Conferință – prezentarea unor soluții tehnice moderne prin care este asigurată protejarea mediului și dezvoltarea sustenabilă.

Sibiu

▪ Evocarea personalității inginerului francez Gustave Eiffel (1832 – 1923) la 100 de ani de la moartea acestuia (decembrie, sediul sucursalei). *Răspunde*: ș.l. dr. ing. Mihai Crenganiș. *Descriere*: schiță biografică, prezentarea activității. ■

42% din populația UE cu vârsta între 25 și 34 de ani era absolventă de învățământ universitar, în 2022

Datele publicate zilele trecute de Oficiul european de statistică Eurostat relevă că, în 2022, 42% din populația Uniunii Europene cu vârsta între 25 și 34 de ani era absolventă de învățământ universitar. Dintre cele 240 de regiuni de dezvoltare din UE, pentru care au fost disponibile date, în anul 2022 erau 72 de regiuni (respectiv 30% din toate regiunile din UE) unde ponderea tinerilor absolvenți de învățământ universitar era mai mare decât obiectivul UE în acest domeniu, de 45%.

Pe primul loc din acest punct de vedere se află regiunea care cuprinde capitala Lituaniei, unde 73,6% din tineri erau absolvenți de învățământ universitar, urmată de alte 11 regiuni unde cel puțin 60% din tineri erau absolvenți de învățământ universitar. Printre acestea se regăsesc regiunile din jurul capitalelor Franței, Irlandei, Țărilor de Jos, Poloniei, Ungariei, Suediei, Luxemburgului și Danemarcei. Reprezentanții Eurostat menționează că multe dintre aceste regiuni atrag oameni înalt calificați, cel mai probabil datorită diferitelor oportunități educaționale, de angajare și de stil de viață pe care le oferă.

La polul opus sunt 17 regiuni unde mai puțin de un sfert dintre tinerii cu vârsta între 25 și 34 de ani erau absolvenți de învățământ universitar în 2022. Printre acestea se regăsesc șapte din cele opt regiuni din România (excepția fiind regiunea București-Ilfov), trei regiuni din Ungaria, două regiuni din Bulgaria, o regiune din Cehia, trei regiuni din sudul Italiei și regiunea Guyane (Franța). Conform Eurostat, unele dintre acestea sunt regiuni rurale/izolate cu un nivel redus de oportunități de angajare pentru persoanele cu înaltă calificare. Pe ultimele locuri în UE se află două regiuni din România, Sud-Muntenia și Sud-Est, unde ponderea tinerilor absolvenți de învățământ universitar era de 16%, respectiv 17%. ■

blitz

● **Diploma de absolvire a liceului va avea un cod QR.** Ministerul Educației a lansat în consultare publică un *proiect de Hotărâre de Guvern privind tipurile de informații și formatul actelor de studii care vor fi eliberate absolvenților și personalului didactic din sistemul național de învățământ preuniversitar*. Principalul element de noutate adus de noul proiect este că, începând cu anul 2024, diploma de absolvire a liceului, precum și certificatul de acordare a definitivării în învățământ, urmează să conțină ca element distinctiv un cod QR, urmând ca această măsură să fie extinsă începând cu anul școlar 2024 – 2025 pentru toate formularele actelor de studii. Prin implementarea codului QR, pe documentele de recunoaștere emise de Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor (CNRED), se va putea accesa modulul „Verificare stadiu dosar" de pe site-ul CNRED, care are acum o nouă interfață: cnred.edu.ro. Documentul supus consultării publice este disponibil pe portalul ministerului. ■

● **Durata unei călătorii cu trenul între Praga și Dresda va fi redusă la o oră, după construirea unui tunel de 30 km.** Germania a anunțat că intenționează să construiască cel mai lung tunel feroviar din țară (de circa 30 km) prin Munții Metaliferi, care se află de-a lungul granița dintre Germania și Cehia. Tunelul ar urma să scurteze considerabil durata unei călătorii cu trenul între Praga, capitala Cehiei, și orașul Dresda, din estul Germaniei. Compania feroviară de stat Deutsche Bahn a informat că au fost analizate mai multe opțiuni, însă, la final, s-a ajuns la concluzia că un singur tunel ar fi cea mai bună soluție din motive, economice, de mediu și tehnice. Tunelul ar urma să se întindă între orașele Heidenau (Germania) și Usti nad Labem (Cehia). Deutsche Bahn intenționează să înceapă lucrările la acest tunel în jurul anului 2032, iar construcția ar urma să dureze aproximativ 12 ani. Noua rută va reduce durata

unei călătorii cu trenul între Praga și Dresda de la aproximativ 2,5 ore în prezent până la circa o oră. În prezent, cel mai lung tunel feroviar din Germania (tunelul Landrucken) are 10,8 km. ■

● **ACEA: Vânzările de autoturisme Dacia în Europa au crescut cu 33,5%, în octombrie.** Datele publicate de Asociația Constructorilor Europeni de Automobile (ACEA) relevă că, în primele zece luni din acest an, livrările de autoturisme Dacia au crescut cu 21,2% în Europa. Înmatriculările de autoturisme Dacia în Europa au totalizat 464 902 unități, în creștere față de perioada ianuarie – octombrie 2022 (383 631 vehicule). De asemenea, potrivit datelor ACEA, în luna octombrie a.c., vânzările de autoturisme Dacia în Europa au înregistrat un avans de 33,5%, iar cota de piață a producătorului de automobile a urcat la 4,4%, de la 3,8% în perioada similară din 2022. Datele statistice sunt valabile pentru statele din UE, Marea Britanie și țările din Asociația Europeană a Liberului Schimb (EFTA), respectiv Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția. ■

Din vârful peniței

La nivel global, managerii mizează puternic pe inteligența artificială generativă pentru avantaj competitiv

Incertitudini și provocări

Directorii generali din întreaga lume recunosc potențialul inteligenței artificiale (IA), dar majoritatea întâmpină provocări semnificative în formularea și operaționalizarea strategiilor

aferente, potrivit celui mai recent sondaj EY CEO Outlook Pulse. Sondajul trimestrial realizat la nivel internațional de EY în rândul a 1200 de directori generali oferă informații despre inteligența artificială, alocarea capitalului și strategiile de investiții. Rezultatele reflectă dificultățile cu care se confruntă managerii, atunci când vine vorba despre această tehnologie emergentă. În timp ce peste două treimi (70%) dintre directorii executivi consideră că este necesar să acționeze rapid în privința IA generativă (IAG), pentru a evita să ofere concurenților un avantaj strategic, o proporție similară (68%) spun că este dificil să acționeze rapid din cauza incertitudinii din acest domeniu. (*IA generativă se referă la modele de inteligență artificială concepute pentru a genera conținut nou sub formă de text scris, audio, imagini sau videoclipuri, n.r.*)

Conștienți de potențialul IA asupra propriilor modele de afaceri, aproape toți directorii generali (99%) fac sau planifică investiții semnificative în IA generativă. Pentru a finanța aceste investiții, 69% realocă capital de la alte proiecte de investiții sau bugete tehnologice, iar 23% alocă noi resurse. Totuși, a investi în IA pentru viitor este mai ușor de spus, decât de făcut: mai mult de un sfert (26%) dintre directorii generali spun că ritmul rapid al dezvoltării IA generative este cea mai mare provocare în luarea deciziilor de alocare a capitalului pentru inițiativele de IA generativă. Două treimi (66%) consideră că o creștere bruscă a numărului de companii care pretind că au expertiză în domeniul IA complică deciziile privind identificarea și implementarea parteneriatelor credibile în ecosistem și a țintelor de achiziție.

În pofida provocărilor, directorii generali investesc în viitorul forței de muncă, pentru a accelera inițiativele privind IA generativă – o majoritate de 87% fie au finalizat, fie sunt în curs de angajare de personal nou, cu potențial profesional, care are competențe relevante pentru IA generativă. Mulți stabilesc, de asemenea, activități-pilot și parteneriate cu mai multe companii.

„Este cert că directorii generali iau în calcul în momentul de față potențialul IAG de a genera avantaj competitiv, atât în industria în care activează, cât și pentru organizația lor, la nivelul produselor și serviciilor pe care le oferă sau pentru creșterea productivității. Cu toate acestea, este foarte probabil ca investițiile în inteligență artificială să rămână deocamdată prudente și să se axeze în principal pe identificarea de parteneriate și pe dezvoltarea resursei umane, pentru a demonstra viabilitatea conceptului și stabilitatea lui, după ce perioada de entuziasm va fi trecut", a afirmat Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale.

Sectorul tehnologiei, pe locul trei în topul atractivității pentru investitori

În timp ce liderii din mediul de afaceri continuă să se confrunte cu instabilitate la nivel macroeconomic, schimbări de reglementare și volatilitate geopolitică, mulți dintre aceștia anticipează în continuare niveluri ridicate de creștere pe termen scurt și

își dublează investițiile în cercetare și dezvoltare și CAPEX (cheltuielile de capital).

Studiul EY arată că o majoritate netă a directorilor generali (89%) vizează un anumit tip de tranzacție în următoarele 12 luni. Cu toate acestea, planurile de fuziuni și achiziții au scăzut la cel mai mic nivel din 2014, doar 35% dintre directorii generali planificând fuziuni și achiziții în următoarele 12 luni. Acest lucru poate fi atribuit actualei situații incerte la nivel geopolitic și macroeconomic și reflectă scăderea reală a fuziunilor și achizițiilor axate pe inteligență artificială, după o creștere bruscă la începutul acestui an.

Apetitul pentru fuziuni și achiziții este mult mai mare în regiunea Americii de Nord și de Sud (47%), decât în EMEA (29%) sau Asia-Pacific (25%), reflectând creșterea puternică a numărului de tranzacții observată în regiune în trimestrul al 3-lea din 2023, în special tranzacții care implică companii americane.

„În linii mari, România a fost mai puțin afectată de încetinirea activităților de fuziuni și achiziții la nivelul Europei Centrale și de Est, precum și la nivel internațional. Cu toate acestea, apetitul pentru tranzacții în sectorul tehnologiei s-a diminuat în primele nouă luni ale anului 2023 în contextul în care au fost anunțate 26 de tranzacții, spre deosebire de 42, din aceeași

perioadă a anului 2022; astfel, s-a înregistrat un declin de 38%. Drept consecință, sectorul tehnologiei a coborât de pe primul pe al treilea loc în topul atractivității pentru investitori, ce au optat, în schimb, pentru oportunitățile din sectorul bunurilor de consum și din cel imobiliar", a declarat Peter Latos, liderul departamentului de Strategie și Tranzacții la EY România.

Jumătate dintre directorii generali (50%) intenționează să își extindă operațiunile în următoarele 12 luni în afara sediului central. În ciuda unei creșteri mai mici decât cea așteptată în China, Asia-Pacific a devenit o destinație importantă. China, Australia, India, Japonia și Singapore figurează în topul primelor cinci destinații menționate de respondenți la întrebarea: încotro s-ar îndrepta în afara pieței în care își au sediul central? ■

UNIVERS INGINERESC
ISSN 1223-0294
Adresa: Calea Victoriei nr. 118, sector 1, București, 010093
Telefon: + 4021 316 89 93
Fax: + 4021 312 55 31
http: //www.agir.ro
e-mail:univers.ingineresc@agir.ro

Colegiul director:
• Prof. dr. ing. Corneliu Berbente
• Dr. ing. Mihai Mihăiță
• Acad. Marius Peculea
• Prof. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu

Redacția:
– Redactor-șef: Alexandra Rizea
– Colaboratori:
• Dr. ec. Teodor Brateș
• Prof. dr. ing. Alexandru Marin
• Dr. ing. Amuliu Proca
• Ing. Octavian Udrește

Grafică și dtp: Mihai Găzdaru

„Univers ingineresc" apare din anul 1990